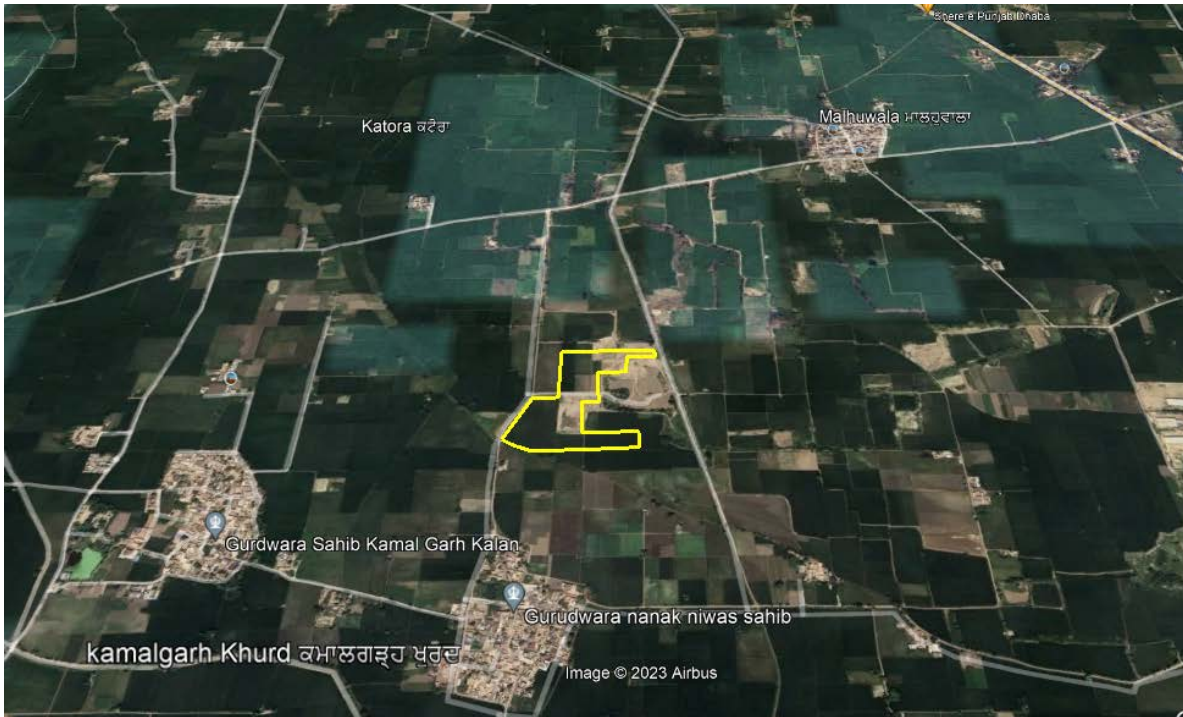

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਖਿਪ ਵਿਚ
ਦੇ
ਲਈਵਾਤਾਵਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰਿਪੋਰਟ
ਜਨਤਕ ਸਲਾਹ
ਦੇ
ਝੰਡਾ ਬੱਗਾ ਪੁਰਾਣਾ ਰੇਤ ਮਾਈਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ
ਲੀਜ਼ ਖੇਤਰ: 5.51 ਹੈਕਟੇਅਰ।
ਉਤਪਾਦਨ ਸਮਰੱਥਾ: 46366 ਟਨ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ
ਵਿਖੇ

ਪਿੰਡ- ਝੰਡਾ ਬੱਗਾ ਪੁਰਾਣਾ , ਤਹਿਸੀਲ- ਜ਼ੀਰਾ , ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ- ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ , ਪੰਜਾਬ

ਨਾਲ

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜਨੀਅਰ/ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ,

ਡਰੇਨੇਜ-ਕੰਮ-ਮਾਈਨਿੰਗ ਅਤੇ ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨ ਵਿਭਾਗ

ਜਲਸਰੋਤ ਵਿਭਾਗ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਪੰਜਾਬ

1.0 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਸਬੰਧ ਵੇਰਵਾ

ਝੰਡਾ ਬੱਗਾ ਪੁਰਾਣਾ ਰੇਤ ਮਾਈਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪਿੰਡ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਹੈ- ਝੰਡਾ ਬੱਗਾ ਪੁਰਾਣਾ , ਤਹਿਸੀਲ- ਜ਼ੀਰਾ , ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ- ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਰਾਜ-ਪੰਜਾਬ। ਇਹ ਇੱਕ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਾਈਟ ਹੈ। ਕੁੱਲ ਲੀਜ਼ ਖੇਤਰ 5.51 ਹੈਕਟੇਅਰ ਹੈ। . ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਰਵੇਖਣ ਰਿਪੋਰਟ (ਡੀਐਸਆਰ) ਰਾਜ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ (SEIAA), ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਪੱਤਰ ਨੰ. SEIAA/MS/2023/630 ਮਿਤੀ: 18/04/2023। 5.51 ਹੈਕਟੇਅਰ ਖੇਤਰ ਲਈ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ 46366 ਟੀ.ਪੀ.ਏ ਝੰਡਾ ਬੱਗਾ ਪੁਰਾਣਾ ਰੇਤ ਮਾਈਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਹਾਇਕ ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨੀ, ਪੰਜਾਬ, ਅਤੇ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ Glg / Pb /MP/ ਝੰਡਾ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੱਗਾ ਪੁਰਾਣਾ /1218; ਮਿਤੀ: 20-04-23 ਉਪਰੋਕਤ ਖੇਤਰ ਦੀ ਰੇਤ ਮਾਈਨਿੰਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਡੀ. ਐੱਫ. ਓ., ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਤੋਂ ਇਤਰਾਜ਼ਗੀਣਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ (ਐੱਨ. ਓ. ਸੀ.) ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡੀ. ਐੱਫ. ਓ. (ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ), ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਐੱਨ. ਓ. ਸੀ. ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਈਨਿੰਗ ਸਾਈਟਾਂ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ 1972 ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ 1959 ਅਧੀਨ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਰੱਖ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਟੀ. ਓ. ਆਰ. ਐਸ. ਈ. ਆਈ. ਏ. ਏ., ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਈ. ਆਈ. ਏ. ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, 2006 ਅਤੇ ਸੇਧਾਂ ਤਹਿਤ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ- ਐਸ. ਈ. ਆਈ. ਏ. ਏ./ਐਮ. ਐਸ./2023/1291 ਮਿਤੀ 13/09/2023 ਰਾਹੀਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ “ ਸਸਟੇਨੇਬਲ ਰੇਤ ਮਾਈਨਿੰਗ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਗਾਈਡਲਾਈਨ-2016” (SSMG-2016), ਅਤੇ “ਸੈਂਡ ਮਾਈਨਿੰਗ ਲਈ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਐਂਡ ਮਾਨੀਟਰਿੰਗ ਗਾਈਡਲਾਈਨਜ਼” (EMGSM-2020) ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗਾ।

ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਮਾਈਨਿੰਗ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 1(a) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 20.04.2022 ਦੀ ਸੇਧੀ EIA ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ- “B1” ਹੈ।

1.1 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਸਥਾਨ

ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਖੇਤਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਹੈ- ਝੰਡਾ ਬੱਗਾ ਪੁਰਾਣਾ , ਤਹਿਸੀਲ- ਜ਼ੀਰਾ , ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ- ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਰਾਜ-ਪੰਜਾਬ

ਝੰਡਾ ਬੱਗਾ ਪੁਰਾਣਾ ਰੇਤ ਮਾਈਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ $30^{\circ}58'42.01''N$ ਅਤੇ $30^{\circ}58'46.56''N$ ਅਤੇ ਲੰਬਕਾਰ 75° ਵਿਚਕਾਰ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ $4^{\circ}47.90''E$ ਅਤੇ $75^{\circ} 4^{\circ}50.37''E$ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਰਵੇਖਣ ਟੋਪੋਸ਼ੀਟ ਨੰਬਰ 44 ਜੇ ਅਤੇ 44 ਐੱਫ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

1.2 ਸੰਚਾਲਨ ਦਾ ਆਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ

ਕੁੱਲ 5.51 ਹੈਕਟੇਅਰ ਕਾਰਜ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਵਰਤੋਂਯੋਗ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਕੁੱਲ ਕਲਪਿਤ ਉਤਪਾਦਨ 46366 TPA ਹੋਵੇਗਾ।

1.2.1 ਮੇਰਾ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਲਾਗਤ

ਖਾਨ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਜੀਵਨ 3 ਸਾਲ 46366 TPA ਹੈ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਲਾਗਤ ਲਰਭਰਰੁਪਏ ਹੈ। 1.04 ਕਰੋੜ

1.2.1 ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਈਨਿੰਗ ਦਾ ਤਰੀਕਾ

ਝੰਡਾ ਬੱਗਾ ਪੁਰਾਣਾ ਰੇਤ ਮਾਈਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਓਪਨਕਾਸਟ ਮੈਨੂਅਲ ਮਾਈਨਿੰਗ ਵਿਧੀ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ।

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

1.	ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਨਾਮ	ਝੰਡਾ ਬੱਗਾ ਪੁਰਾਣਾ ਰੇਤ ਮਾਈਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ
2.	ਟਿਕਾਣਾ	ਭੂਗੋਲਿਕ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: ਵਿਥਕਾਰ: 30°58'42.01"ਉਨ ਅਤੇ 30°58'46.56"ਉ. ਲੰਬਕਾਰ: 75° 4'47.90"E ਅਤੇ 75° 4'50.37"ਈ ਪਿੰਡ: ਝੰਡਾ ਬੱਗਾ ਪੁਰਾਣਾ ਤਹਿਸੀਲ: ਜ਼ੀਰਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ: ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਰਾਜ: ਪੰਜਾਬ।
3.	ਖਾਣਾਂ ਦੇ ਖਣਿਜ	ਰੇਤ
4.	ਖਾਣਾਂ ਦੇ ਖਣਿਜ	ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖਾਨ
5.	ਡੂੰਘਾਈ	3.0 ਮੀ
6.	ਖਾਣਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਉਤਪਾਦਨ	46366 ਟੀ.ਪੀ.ਏ
7.	ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਖੇਤਰ (ਸਮੂਹ) (ਹੈਕਟੇਅਰ)	5.51 ਹੈਕਟੇਅਰ
8.	ਟੋਪੋ ਸ਼ੀਟ ਨੰ	44 ਜੇ ਅਤੇ 44 ਐੱਫ
9.	ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਲਾਗਤ (INR)	99.85 ਲੱਖ ਰੁਪਏ
10.	EMP ਲਾਗਤ	ਪੂੰਜੀ ਲਾਗਤ : ਰੁਪਏ 6,85,400 ਹੈ ਆਵਰਤੀ ਲਾਗਤ : ਰੁਪਏ 2,35,000

11.	ਮਾਈਨਿੰਗ ਦਾ ਤਰੀਕਾ	ਓਪਨਕਾਸਟ ਮੈਨੁਅਲ ਮਾਈਨ
12.	ਕੰਮਕਾਜੀ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ (ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ)	300 ਦਿਨ
13.	ਕੁੱਲ ਮੈਨਪਾਵਰ	24 ਲੋਕ
14.	ਪਾਣੀ ਦੀ ਕੁੱਲ ਲੋੜ	3.32 KLD
15.	ਪਾਣੀ ਦਾ ਸਰੋਤ	ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਟੈਂਕਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ
16.	ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ	ਸਭ ਤੋਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਮਖੂ ਉੱਤਰੀ ਪੱਛਮੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ 7 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਹੈ।
17.	ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਾਜ ਮਾਰਗ/ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ	NH-54; ਲਰਭਰਗਡਬਲਯੂ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ 1.50 ਕਿ.ਮੀ
18.	ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ	ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਮਾਈਨਿੰਗ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਲਰਭਰਗ240 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਹਵਾਈ ਦੂਰੀ ਹੈ।
19.	ਭੂਚਾਲ ਖੇਤਰ	ਜ਼ੋਨ III
20.	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਰਵੇਖਣ ਰਿਪੋਰਟ (ਡੀਐਸਆਰ) ਦੀ ਸਥਿਤੀ	ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਰਵੇਖਣ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਐਸਈਆਈਏ, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਪੱਤਰ ਨੰ. SEIAA/MS/2023/630 ਮਿਤੀ: 18/04/2023
21.	LOI ਦੀ ਕਾਪੀ	ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਪੱਤਰ: ਵਿਡੀਓ ਪੱਤਰ ਨੰ. 719 ਮਿਤੀ 24.02.2023
22.	ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ	5.51 ਹੈਕਟੇਅਰ ਖੇਤਰ ਲਈ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ। ਅਤੇ ਝੰਡਾ ਲਈ 46366 ਟੀਪੀਏ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਬੱਗਾ ਪੁਰਾਣਾ ਸਹਾਇਕ ਭੂ- ਵਿਗਿਆਨੀ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ Glg / Pb /MP/ ਝੰਡਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੈ ਬੱਗਾ ਪੁਰਾਣਾ /1218; ਮਿਤੀ: 21-04-23
23.	ਖਾਣਯੋਗ ਰਿਜ਼ਰਵ	92732 ਟਨ
24.	ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਰਿਜ਼ਰਵ	164697 ਟਨ
25.	ਮੋਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ	2 ਸਾਲ

1.3 ਬੇਸਲਾਈਨ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਥਿਤੀ

ਈਐਮਪੀ/ਈਐਮਪੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੈਸਰਜ਼ ਜੀਆਰਸੀ ਇੰਡੀਆ ਟਰੇਨਿੰਗ ਐਂਡ ਐਨਾਲਿਟੀਕਲ ਲੈਬਾਰਟਰੀ, ਨੋਇਡਾ, ਯੂਪੀ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰਚ-2023 ਤੋਂ ਮਈ 2023 ਦੌਰਾਨ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਇੱਕ ਸੀਜ਼ਨ (ਪ੍ਰੀ ਮਾਨਸੂਨ ਸੀਜ਼ਨ) ਬੇਸਲਾਈਨ ਵਾਤਾਵਰਣ ਡੇਟਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੇਸਲਾਈਨ ਡੇਟਾ ਵਿੱਚ ਸੂਖਮ ਮੌਸਮ ਵਿਗਿਆਨ ਮਾਪਦੰਡ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਹਵਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ, ਸ਼ੇਰ ਦਾ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਸਤਹ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਬਨਸਪਤੀ ਅਤੇ ਜੀਵ-ਜੰਤੂਆਂ, ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ, ਭੂਮੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਹਾਈਡ੍ਰੋਲੋਜੀ ਅਤੇ ਹਾਈਡ੍ਰੋਜੀਓਲੋਜੀ, ਵਾਤਾਵਰਣ, ਆਵਾਜਾਈ ਘਣਤਾ ਆਦਿ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਈਟ ਸਰਵੇਖਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇਵਾਂ ਅਧੀਨ ਕਈ ਏਜੰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਤੋਂ ਸੈਕੰਡਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ, ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਢੁਕਵੀਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

1.3.1 ਅੰਬੀਨਟ ਏਅਰ ਕੁਆਲਿਟੀ ਦਾ ਸੰਖੇਪ

ਅੰਬੀਨਟ ਏਅਰ ਕੁਆਲਿਟੀ ਮਾਨੀਟਰਿੰਗ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਾੜ੍ਹਾਪਣ ਸਾਰੇ 8 AAQ ਨਿਗਰਾਨੀ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਲਈ PM_{10} $17.7 \mu g/m^3$ ਨੇੜੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਕਟੋਰਾ (AAQ4) ਅਤੇ ਭੁੱਲਰ ਕਰਿਆਨਾ ਸਟੋਰ ਕਮਲਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ $45 \mu g/m^3$ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਖੁਰਦ (AAQ6), ਕ੍ਰਮਵਾਰ. ਘੱਟੋ-ਘੱਟ & ਸਾਰੇ 8 ਲਈ $PM_{2.5}$ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਾੜ੍ਹਾਪਣ AAQ ਨਿਗਰਾਨੀ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੇੜੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਕਟੋਰਾ (AAQ4) ਵਿਖੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ $33.4 \mu g/m^3$ ਅਤੇ ਪੈਰਾਡਾਈਜ਼ CNI (AAQ7) ਵਿਖੇ $85.1 \mu g/m^3$ ਪਾਏ ਗਏ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਗੈਸੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕਾਂ SO_2 ਅਤੇ NO_x ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਪੀਸੀਬੀ ਸੀਮਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ $80 \mu g/m^3$ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ & SO_2 ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅਤੇ ਅਧਿਕਤਮ ਗਾੜ੍ਹਾਪਣ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਾਈਟ (AAQ1) ਵਿਖੇ $4 \mu g/m^3$, ਨੇੜੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੌਲੇਵਾਲਾ (AAQ2) ਵਿਖੇ $4 \mu g/m^3$, ਨੇੜੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਕਟੋਰਾ ਵਿਖੇ $4 \mu g/m^3$ (AAQ4), $4 \mu g/m^3$ ਪਾਈ ਗਈ। ਪੈਰਾਡਾਈਜ਼ CNI (AAQ7) ਵਿਖੇ m^3 ਅਤੇ ਨਿਰਮਲ ਨੇੜੇ $7.9 \mu g/m^3$ ਕੁਟੀਆ ਮਹਿਲ (AAQ3), ਕ੍ਰਮਵਾਰ. NO_2 ਦੀ ਨਿਊਨਤਮ ਅਤੇ ਅਧਿਕਤਮ ਗਾੜ੍ਹਾਪਣ ਸਨ ਪਾਇਆ ਨੂੰ $4 \mu g/m^3$ ਹੋਵੇ ਨਿਰਮਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਕੁਟੀਆ ਮਹਿਲ (AAQ3) ਅਤੇ ਭੁੱਲਰ ਕਰਿਆਨਾ ਸਟੋਰ ਕਮਲਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ $18.9 \mu g/m^3$ ਖੁਰਦ (AAQ6) ਕ੍ਰਮਵਾਰ. ਸਾਰੇ ਨਤੀਜੇ $PM_{2.5}$ ($60 \mu g/m^3$), PM_{10} ($100 \mu g/m^3$), NO_2 ($80 \mu g/m^3$) ਅਤੇ SO_2 ($80 \mu g/m^3$) ਲਈ ਮਾਨਕ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਮੁੱਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਨ।

1.3.2 ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦਾ ਸਾਰ

ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ 5 ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਸਤਹੀ ਜਲਸਰੋਤ ਤੋਂ 2 ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਜ਼ਮੀਨੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦਾ ਸਾਰ

- pH = 7.69– 7.82 (ਇੱਛਤ ਸੀਮਾ-6.5-7.5)
- ਕੁੱਲ ਘੁਲਿਆ ਠੋਸ = 871 ਤੋਂ 906 ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ/ਲਿਟਰ (ਇੱਛਤ ਸੀਮਾ-500 ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ/ਲੀ)
- ਕੁੱਲ ਕਠੋਰਤਾ = 330-340 mg/L (ਇੱਛਤ ਸੀਮਾ-200 mg/l)
- ਆਇਰਨ = 0.6-0.8 ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ/ਲਿਟਰ (ਇੱਛਤ ਸੀਮਾ-1 ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ/ਲੀ)
- ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਮੂਨੇ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਕੋਲੀਫਾਰਮ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ

ਸਾਰੇ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇ ਭਾਰਤੀ ਮਿਆਰ ਆਈ. ਐੱਸ.: 10500 ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਮਿਆਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਨ। ਫਲੋਰਾਈਡ ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰੇਟ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਹੱਦਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਨ।

ਸਤਹ ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦਾ ਸਾਰ

- pH = 7.74-7.78। (ਇੱਛਤ ਸੀਮਾ-6.5-7.5)
- DO = 6.5 - 6.7 mg/L.
- BOD = 2.3– 2.6 mg/L.

ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਮੂਨਿਆਂ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਪਦੰਡ 'ਸ਼੍ਰੇਣੀ' ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ 'ਸੀ' ਸੀਪੀਸੀਬੀ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਬਾਅਦ ਸਰੋਤ ਰਵਾਇਤੀ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਕੀਟਾਣੂਨਾਸ਼ਕ।

1.3.3 ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ

ਮਿੱਟੀ ਦੀਆਂ ਭੌਤਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਲਕ ਘਣਤਾ, ਪੋਰੋਸਿਟੀ, ਪਾਣੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ, pH, ਬਿਜਲਈ ਚਾਲਕਤਾ ਅਤੇ ਬਣਤਰ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਿੱਟੀ ਦਾ pH ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਮਾਈਕ੍ਰੋਬਾਇਲ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਧਾਤੂ ਆਇਨਾਂ ਦੀ ਘੁਲਣਸ਼ੀਲਤਾ ਵੀ pH 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਐਨ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਪਛਾਣੇ ਗਏ ਸਥਾਨਾਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਮੂਨੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਿੱਟੀ ਰੇਤਲੀ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਦੇਸ਼ਟ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੀ. ਐਚ. ਮੁੱਲ 7.24 ਤੋਂ 7.34 ਤੱਕ ਹੈ, ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿੱਟੀ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਖਾਰੀ ਹੈ। ਪੋਟਾਸ਼ੀਅਮ 62 ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਤੋਂ 65 ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਤੱਕ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ 32.1% ਤੋਂ 32.7% ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

1.34 ਸ਼ੋਰ ਪੱਧਰ

ਕੁੱਝ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੇਖੇ ਗਏ ਸ਼ੋਰ ਦੇ ਮੁੱਲ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਨਵ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਸ਼ੋਰ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ & ਘੱਟ-ਘੱਟ ਰੌਲਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਦਿਨ ਸਮਾਂ ਸਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ 48.6 Leq . ਨੇੜੇ ਮੰਡਰ ਸਕੂਲ SH-19 (NQ2) ਵਿਖੇ dB (A) ਅਤੇ HP ਪੈਟਰੋ ਜੰਕਸ਼ਨ Viiiage ਵਿਖੇ 54.6 dB (A) ਮੰਦਰ (NQ5), ਕ੍ਰਮਵਾਰ. ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਘੱਟ ਘੱਟ ਸ਼ੋਰ ਸੰਧੂ ਫਾਰਮ ਮੱਲੂਵਾਲਾ (NQ4) ਵਿਖੇ ਰਾਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਪੱਧਰ 41.9 dB (A) ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਖੇ 45.6 dB (A) ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਬਥ ਨਾਨਕਸਰ ਮੰਦਰ ਮੁਹਰ (NQ3) । ਅਧਿਐਨ ਖੇਤਰ ਦੇ 10 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਜ਼ੋਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੌਲੇ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਇਸ ਲਈ ਦਿਨ ਅਤੇ ਰਾਤ ਲਈ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਸੀਪੀਸੀਬੀ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ।

1.3.5 ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਵਾਤਾਵਰਣ

ਅਧਿਐਨ ਖੇਤਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਖੇਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਸੈਂਕਚੂਰੀ 10 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਜੈਵ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁੱਖ ਲਗਾ ਕੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਵੇਨਿਊ ਪਲਾਨੇਸ਼ਨ, ਗਰੂਵ ਪਲਾਂਟੇਸ਼ਨ, ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਰੀ ਪੱਟੀ, ਸਮਾਜਿਕ ਜੰਗਲਾਤ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਆਦਿ । auriculata ਲੋਰ (ਟੇਸ), ਫਿਕਸ palmate Forsk (ਫਗਵਾੜਾ), ਫਿਲੈੱਬਸ ਐਬਲਿਕਾ ਐੱਲ. (ਅੰਬਲਾ), ਸਿਜੀਜੀਅਮ ਜੀਰਾ (ਐਲ.) ਸੀਲ (ਜਾਮੁਨ), ਸਭ ਤੋਂ ਆਮ ਪੌਦੇ ਹਨ । ਆਮ ਇੰਡੀਅਨ ਟੌਡ, ਇੰਡੀਅਨ ਬੁੱਲਫ੍ਰੋਗ ਅਤੇ ਇੰਡੀਅਨ ਕ੍ਰਿਕੇਟ ਡੱਡੂ ਮਿਲਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੁਝ ਆਮ ਐਵੀਫੋਨਾ ਹਨ ਸ਼ਿਕਰਾ , ਬੈਕ ਮਾਈਨਾ, ਕਾਮਨ ਮਾਈਨਾ, ਇੰਡੀਅਨ ਗ੍ਰੇਟ ਰੀਡ ਵਾਰਬਲਰ ਅਤੇ ਸਕਾਈਲਾਰਕ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੁਝ ਆਮ ਬਣਧਾਰੀ ਜੀਵ ਗੰਗੇਟਿਕ ਡਾਲਫਿਨ, ਹੋਗ ਡੀਅਰ, ਨੀਲਗਾਈ ਅਤੇ ਗਿੱਦੜ ਹਨ। ਅਧਿਐਨ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਕੁੱਲ ਅੱਠ ਜੀਵ-ਜੰਤੂਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ 1972 ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ-1 ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ ।

1.3.6 ਸਮਾਜਿਕ ਵਾਤਾਵਰਣ

ਸਮਾਜਿਕ ਵਾਤਾਵਰਣ 'ਤੇ ਖਾਣ ਦੇ ਕੁਝ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਣਗੇ:

- ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ
- ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਆਵਾਜ਼ਾਈ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ।
- ਸਿੱਖਿਆ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
- ਵਧਿਆ ਹੋਇਆ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਹੈਲਥ ਕੇਅਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਿਹਤਰ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ
- ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਖੇਡ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

1.4 ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਘੱਟ ਕਰਨਦੇ ਉਪਾਅ

ਹਵਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਉਪਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਰੇਤ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਓਪਨਕਾਸਟ ਮੈਨੂਅਲ ਵਿਧੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਰੇਤ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲ ਕਾਰਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਤਪੰਨ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਣ ਪਦਾਰਥ, ਅਤੇ ਰੇਤ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਮੁੱਖ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਹੈ। ਸਲਫਰ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ (SO₂), ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ ਦੇ ਆਕਸਾਈਡ (NO₂) ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਡੀਜ਼ਲ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਖੁਦਾਈ/ਲੋਡਿੰਗ ਉਪਕਰਣਾਂ ਅਤੇ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਵਾਲੀਆਂ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਵਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਨਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਧ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ EIA ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਛਿੜਕਾਅ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਟੈਂਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਵਾਲੀਆਂ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਨਿਯਮਤ ਪਾਣੀ ਦੇ ਛਿੜਕਾਅ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਧੂੜ ਦਬਾਓ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਜਲਸੰਸਾਧਨਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਘੱਟ ਕਰਨਦੇ ਉਪਾਵਾਂ

ਲੀਜ਼ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਸਤਹ ਜਾਂ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਜਲ ਸਰੋਤ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਰੇਤ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਤੋਂ 3 ਮੀਟਰ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਤੱਕ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਜਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਮਾਈਨਿੰਗ ਗੈਰ-ਬਰਸਾਤ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਹੈ ; ਇਸ ਲਈ ਪਾਣੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਕਰੇਗਾ ਨਹੀਂ ਵਿਗੜਨਾ ਤਜਵੀਜ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਵੀ ਸਤਹੀ ਪਾਣੀ/ਧਰਤੀ ਜਲ ਬਾਡੀ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਮਾਈਨਿੰਗ

ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਉਪਾਅ

ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮਾਈਨਿੰਗ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ; ਇਸ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਉੱਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਹੱਥੀ ਸਾਧਨਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੇਲਚਾ, ਪੈਨ, ਛਾਨੀਆਂ ਆਦਿ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਦਸਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਖਣਿਜ ਇਸ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਅਗਲੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਕੰਮਕਾਜੀ ਪੱਧਰ 3.0 ਮੀਟਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਾਈਨਿੰਗ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਡਰੇਨੇਜ ਜਾਂ ਵਾਟਰ ਕੋਰਸ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਨਸੂਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਮਾਈਨਿੰਗ ਕੰਮ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ ਮੁਅੱਤਲ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਟੌਤੀ / ਤਲਛੁਟ ਦੇ ਪਾਣੀ ਕੋਰਸ

ਸ਼ੋਰ ਦੇ ਪੱਧਰਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਵਾਈਬ੍ਰੇਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਘੱਟ ਕਰਨਦੇ ਉਪਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਰੇਤ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਲਈ ਕਿਸੇ ਡਰਿਲਿੰਗ ਅਤੇ ਬਲਾਸਟਿੰਗ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਅਸਰ ਹੈ ਮਾਮੂਲੀ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਮਾਈਨਿੰਗ ਓਪਨ ਕਾਸਟ ਮੈਨੂਅਲ ਨਾਲ ਹੈ ਇਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਲਾਈਟ ਐਕਸੈਵੇਟਰ ਦੀ ਤਾਇਨਾਤੀ; ਇਸ ਲਈ ਸ਼ੋਰ ਦਾ ਪੱਧਰ ਵੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਏਗਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਾਧਾ।

ਬਨਸਪਤੀ ਅਤੇ ਜੀਵ ਜੰਤੂਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਘੱਟ ਕਰਨਦੇ ਉਪਾਅ

ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਜੈਵ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਸਵੱਛ ਵਾਤਾਵਰਣ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ:

1. **ਗ੍ਰੀਨ ਬੈਲਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੌਦੇ ਲਗਾਉਣ :** ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਰਾਜ ਦੇ ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਭਾਗ ਰਾਹੀਂ ਹਰੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਇਸ ਲਈ ਪੁੰਜੀ ਅਤੇ ਆਵਰਤੀ ਲਾਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗਰੀਨਿੰਗ ਪੰਜਾਬ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏਗਾ।
2. **ਮੇਰਾ ਪੌਦੇ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ :** ਮੇਰੇ ਜੀਵਨ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਪੌਦੇ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਪੜ੍ਹਾਅਵਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਮਾਈਨਿੰਗ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸੰਕਲਪਿਕ ਮਿਆਦ ਤੱਕ ਪੌਦੇ ਲਗਾਏ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਲਗਭਗ 302 ਰੁੱਖ ਲਗਾਏ ਜਾਣਗੇ।

ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਸੀਮਾ 'ਤੇ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕਾਰਜਾਂ ਕਾਰਨ ਵਧ ਰਹੀ ਯੂਡ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਈ. ਐੱਮ. ਪੀ. ਵਿੱਚ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਨਾਲ, ਮਾਈਨਿੰਗ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਧਰਤੀ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਜੰਗਲ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਵੀ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਵੇਗਾ।

3. ਮਾਈਨਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀ ਕਾਰਨ ਬਫਰ ਜ਼ੋਨ ਦੇ ਜੀਵ-ਜੰਤੂਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮਾਮੂਲੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਯੂਡ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਪੌਦੇ ਲਗਾਉਣ ਨਾਲ ਜੀਵ-ਜੰਤੂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰੇਗਾ।

ਭੂਮੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਪੈਟਰਨ ਅਤੇ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੇ ਉਪਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਓਪਨਕਾਸਟ ਮਾਈਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ML ਖੇਤਰ ਦੇ ਭੂਮੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਪੈਟਰਨ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮਾਈਨਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਾਈਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਉਪਜਾਊ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਈਨਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਪਰਲੀ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢੇ ਗਏ ਟੋਏ ਉੱਤੇ ਫੈਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਅਤੇ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੇ ਉਪਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਖਾਨ ਖੇਤਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਸਤੀ ਨੂੰ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਮਾਈਨਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਬਸਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਸਥਾਪਨ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਲੀਜ਼ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਆਸਪਾਸ ਕੋਈ ਜਨਤਕ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਸਥਾਨ, ਸਮਾਰਕ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਮਾਈਨਿੰਗ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ/ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜਾਂ ਮੁਡ ਵਸੇਬੇ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੋਈ ਮਾਡਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।

1.5 ਵਿਕਲਪਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

ਰੇਤ ਬੈਂਡ ਮਾਈਨਿੰਗ ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੈੱਟਅੱਪ ਅਤੇ ਖਣਨਯੋਗ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਸਾਈਟ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਹੈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ।

1.6 ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਿਗਰਾਨੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਨਿਗਰਾਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਗੇ। ਇਸਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਨੇ ਖਾਣ ਦੀ ਇੱਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸੈੱਲ ਗਠਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਖਾਣ ਨੂੰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। CPCB ਅਤੇ MoEF & CC ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੇ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਵਾ, ਪਾਣੀ, ਸ਼ੋਰ, SE, EB ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹਰ ਸਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

1.7 ਐਡੀਟਿਓ ਨਲਸਟੱਡੀਜ਼

ਮਾਈਨਿੰਗ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਢੁਕਵੇਂ ਨਿਘਾਰ ਦੇ ਉਪਾਅ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਦਸੇ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਫਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਗਟਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਨਪੁਟ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਉਪਾਅ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

1.8 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਾਭ

ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮਾਈਨਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲਾਭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ-

1. ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਹਨਰਮੰਦ/ ਅਕੁਸ਼ਲ ਅਤੇ ਅਰਧ-ਹਨਰਮੰਦ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ।
2. ਉਪਕਰਣਆਦਿ ਵਿੱਚ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ।
3. ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿਹਤ ਕੈਂਪ, ਮੈਡੀਕਲ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
4. ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਲਈ ਮਾਲੀਆ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ।

1.9 ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ

ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਈਨਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਧੂੜ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਲਈ ਢਿੱਲੀ-ਢੁਆਈ ਵਾਲੀ ਸੜਕ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਛਿੜਕਾਅ ਦੇ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਰਾਜ ਦੇ ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਹਰਿਆਲੀ ਖੇਤਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰੇਗਾ।

ਵਾਤਾਵਰਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਬਜਟ

ਸ੍ਰ. ਨੰ	ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਉਪਾਅ	ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੁੱਲ ਲਾਗਤ (ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ)	ਆਵਰਤੀ ਲਾਗਤ (ਰੁਪਏ)
1	ਧੂੜ ਅਤੇ ਹੌਲ ਰੋਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਹੌਲ ਰੋਡ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਛਿੜਕਾਅ ਦੇ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ	1,90,000	50,000
2	ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਬੂਟੇ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਗਰੀਨ ਪੰਜਾਬ ਮਿਸ਼ਨ ਤਹਿਤ ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਭਾਗ	3,02,000	1,51,000
3	ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ, ਸੈਪਟਿਕ ਟੈਂਕ ਅਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਪਖਾਨੇ ਅਤੇ ਠੋਸ ਰਹਿੰਦ-ਖੁੰਹਦ ਪ੍ਰਬੰਧਨ	65,000	10,000
4	ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਕਰਣ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਜਿਵੇਂ ਦਸਤਾਨੇ, ਮਾਸਕ, ਹੈਲਮੇਟ, ਪਹਿਲਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਕਿੱਟ ਆਦਿ	35,700	7,000
5	ਵਾਧੂ ਵਾਤਾਵਰਨ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ (ਰੁ . 0.5 ਪ੍ਰਤੀ ਮੀਟਰਕ ਟਨ ਕੁੱਲ ਮਾਤਰਾ) (ਇਹ ਰਕਮ ਹਰੀ ਖੇਤਰ/ਪੱਟੀ(ਲਾਂ) ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਵਰਤਣ ਲਈ ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ)	47,000	-
6	ਖਾਣਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਲਈ ਨਿਯਮਿਤ ਸਿਹਤ ਜਾਂਚ ਕੈਂਪ ਲਗਾਏ ਜਾਣਗੇ।	10,000	10,000
7	ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ (ਹਵਾ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਆਦਿ)।	35,700	7,000
ਕੁੱਲ		6,85,400	2,35,000

1.10 ਸਿੱਟਾ

5.51 ਹੈਕਟੇਅਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲੀ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਡੀਐਮਓ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਝੰਡਾ ਵਿਖੇ ਜ਼ੀਰਾ ਕਸਬੇ ਦੇ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਬੱਗਾ ਪੁਰਾਣਾ . ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ 14 ਸਤੰਬਰ 2006 ਤੋਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਸਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ "B1" ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਰੇਤ ਮਾਈਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਹੈ ਜੋ 5.51 ਹੈਕਟੇਅਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ , ਜਿਸਦਾ ਉਤਪਾਦਨ 46366 TPA ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਅਤੇ ਰਾਇਲਟੀ, ਐਕਸਾਈਜ਼ ਅਤੇ ਟੈਕਸਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰੀ ਮਾਲੀਏ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਔਸਤ ਆਮਦਨ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਥਾਨਕ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।